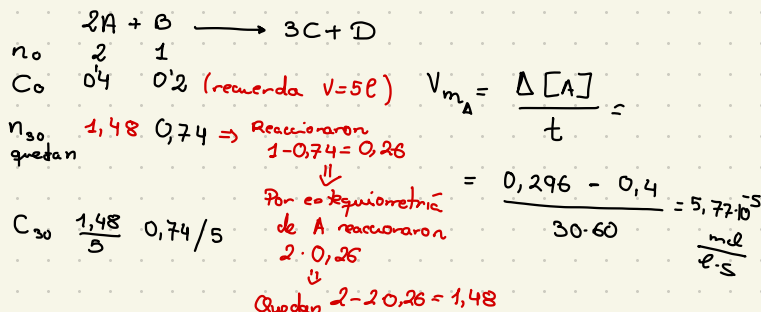

1. Dada a reacción: $2A + B \rightarrow 3C + D$, se inicialmente temos 2 moles de A e 1 mol de B nun recipiente de 5 litros e ao pasar 30 minutos o número de moles de B é 0,74, calcula a velocidade media de desaparición de A.

2. Escribe a expresión da velocidade instantánea para a seguinte reacción, en función de cada especie que intervéñ nela: $4NH_{3(g)} + 5O_{2(g)} \rightarrow 4NO_{(g)} + 6H_2O_{(g)}$

$$v = -\frac{1}{4} \frac{d[NH_3]}{dt} = -\frac{1}{5} \frac{d[O_2]}{dt} = \frac{1}{4} \frac{d[NO]}{dt} = \frac{1}{6} \frac{d[H_2O]}{dt}$$

3. Mediuse a velocidade dunha reacción do tipo $A + B \rightarrow \text{productos}$ en catro experiencias, resultando os datos da táboa:

Experimento	Concentración de A (mol/L)	Concentración de B (mol/L)	Velocidade inicial (mol/Ls)
1	0,02	0,01	$4,4 \cdot 10^{-4}$
2	0,02	0,02	$17,6 \cdot 10^{-4}$
3	0,04	0,02	$35,2 \cdot 10^{-4}$
4	0,04	0,04	$140,8 \cdot 10^{-4}$

Calcula: a) A orde de reacción con respecto a A e B, e a orde de reacción total. b) A constante de velocidade. c) A ecuación de velocidade.

$$\begin{array}{l}
 \text{Exp 1} \quad v_1 = 4,4 \cdot 10^{-4} = k \cdot 0,02^\alpha \cdot 0,01^\beta \\
 \text{Exp 2} \quad v_2 = 17,6 \cdot 10^{-4} = k \cdot 0,02^\alpha \cdot 0,02^\beta \\
 \text{Exp 3} \quad v_3 = 35,2 \cdot 10^{-4} = k \cdot 0,04^\alpha \cdot 0,02^\beta
 \end{array}$$

$$\frac{v_2}{v_1} = \frac{17,6 \cdot 10^{-4}}{4,4 \cdot 10^{-4}} = \frac{0,02^\alpha \cdot 0,02^\beta}{0,02^\alpha \cdot 0,01^\beta} \Rightarrow \frac{1}{4} = \left(\frac{1}{2}\right)^\beta \Rightarrow \left(\frac{1}{2}\right)^2 = \left(\frac{1}{2}\right)^\beta \Rightarrow \boxed{\beta = 2}$$

$$\text{ORDEN TOTAL} : 2 + 1 = 3$$

$$c) \quad v = k \cdot [A] [B]^2$$

$$4,4 \cdot 10^{-4} = k \cdot 0,02 \cdot 0,01^2$$

$$k = 220 \frac{\ell^2}{\text{mol}^2 \cdot s}$$

$$k = \frac{v}{[A] [B]^2} =$$

$$= \frac{\text{mol} \cdot \ell^{-1} \cdot s^{-1}}{\text{mol} \cdot \ell \cdot (\text{mol} \cdot \ell^{-1})^2}$$

$$\frac{v_3}{v_2} = \frac{35,2 \cdot 10^{-4}}{17,6 \cdot 10^{-4}} = \frac{0,02^\alpha \cdot 0,02^\beta}{0,04^\alpha \cdot 0,02^\beta} \Rightarrow \frac{1}{2} = \left(\frac{1}{2}\right)^\alpha \Rightarrow \boxed{\alpha = 1}$$

4. En certas condicións, a velocidade de formación da auga vén dada pola ecuación: $v = K \cdot [H_2]^2 \cdot [O_2]$.
Indica: a) A orde da reacción. b) As unidades da constante de velocidade.

a) Orden respecto $[H_2] \Rightarrow 2$
 Orden " $[O_2] = 1$
 Orden total = 3

b) $K = \frac{v}{[H_2]^2 [O_2]} = \frac{\text{mol} \cdot \text{l}^{-1} \cdot \text{s}}{\text{mol}^2 \cdot \text{l}^{-2} \cdot \text{mol} \cdot \text{l}^{-1}} = \text{l}^2 \text{mol}^{-2} \text{s}^{-1}$

5. A velocidade da reacción: $2 NO_{(g)} + O_{2(g)} \rightarrow 2 NO_{2(g)}$ mediuse a 25°C para diferentes concentracións iniciais, dando os resultados recollidos na táboa:

EXPERIMENTO	$[NO]_0$ en mol/L	$[O_2]_0$ en mol/L	Vel. inicial ($\text{mol} \cdot \text{l}^{-1} \cdot \text{s}^{-1}$)
1	0,02	0,01	0,028
2	0,02	0,02	0,057
3	0,04	0,02	0,227

Despois de calcular a orde de reacción e a constante de velocidade, escribe a ecuación de velocidade para esta reacción a 25°C.

$$\left. \begin{aligned} v_1 = 0,028 &= k \cdot 0,02^\alpha \cdot 0,01^\beta \\ v_2 = 0,057 &= k \cdot 0,02^\alpha \cdot 0,02^\beta \\ v_3 = 0,227 &= k \cdot 0,04^\alpha \cdot 0,02^\beta \end{aligned} \right\} \begin{aligned} \frac{0,028}{0,057} &= \left(\frac{0,01}{0,02} \right)^\beta \Rightarrow \frac{1}{2} = \left(\frac{1}{2} \right)^\beta & \beta = 1 \\ \frac{0,057}{0,227} &= \left(\frac{0,02}{0,04} \right)^\alpha \Rightarrow \frac{1}{4} = \left(\frac{1}{2} \right)^\alpha & \alpha = 2 \end{aligned} \quad \left. \begin{aligned} \text{ORDEN TOTAL 3} \\ v &= k [NO]^2 [O_2] \\ v &= 7000 [NO]^2 [O_2] \end{aligned} \right\}$$

$$0,028 = k \cdot 0,02^2 \cdot 0,01^1 \Rightarrow k = 7000 \text{ l}^2 \text{mol}^{-2} \text{s}^{-1}$$

6. Dada unha reacción: $A + B \rightarrow C$, de primeira orde con respecto a A e de segunda orde con respecto a B, completa a seguinte táboa e escribe a ecuación de velocidade para esa reacción.

EXPERIMENTO	$[A]_0$ en mol/L	$[B]_0$ en mol/L	Vel. inicial ($\text{mol} \cdot \text{l}^{-1} \cdot \text{s}^{-1}$)
1	0,10	0,30	0,030
2	...	0,60	0,120
3	0,30	...	0,090
4	0,40	...	0,300

$$v = k \cdot [A]^1 [B]^2$$

Usando los datos experimento 1

$$0,030 = k \cdot 0,30^1 \cdot 0,10^2$$

$$k = 10 \text{ l}^2 \text{mol}^{-2} \text{s}^{-1}$$

Usando exp. 2

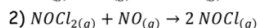
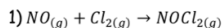
$$0,120 = 10 \cdot [A] \cdot 0,60^2$$

$$[A] = 0,033 \text{ mol/l}$$

$$0,090 = 10 \cdot 0,30 [B]^2 \quad [B] = 0,17 \text{ mol/l}$$

$$0,300 = 10 \cdot 0,40 [B]^2 \quad [B] = 0,075 \text{ mol/l}$$

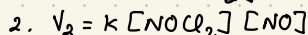
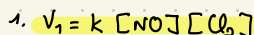
7. Do estudo experimental da reacção: $2NO_{(g)} + Cl_{2(g)} \rightarrow 2NOCl_{(g)}$, obtívase a súa ecuación de velocidade: $v = K \cdot [NO] \cdot [Cl_2]$. O mecanismo proposto consta de dúas etapas:

a) Indica como se deduce da ecuación de velocidade.

b) Calcula a molecularidade de cada reacción elemental e a orde da reacción global.

a) Escribimos las ecuaciones de las etapas elementales

Etapas elementales $\Rightarrow$ coeficiente = O.R

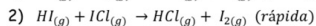
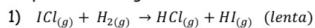
$v_{reaccion}$ la determina la etapa más lenta $\Rightarrow$ etapa 1 $\Rightarrow$ coincide con la del proceso global

b) molecularidad n° átomos independientes que se unen en un proceso elemental $\Rightarrow$ en este caso $\Rightarrow$ 2 (bimoleculares).

Orden reacción = 2

8. A reacción $2ICl_{(g)} + H_{2(g)} \rightarrow 2HCl_{(g)} + I_{2(g)}$ ten por ecuación de velocidade: $v = K[ICl][H_2]$.

Propúxoselle o seguinte mecanismo de dúas etapas:

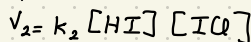
a) Xustifica razoadamente a ecuación de velocidade.

b) Sinala a etapa determinante.

c) Indica se hai algún produto intermedio.

d) Calcula a molecularidade de cada reacción elemental.

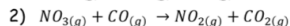
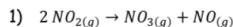
a) $v_1 = k_1 [ICl] [H_2] \Rightarrow$ etapa lenta $\Rightarrow$ determina a velocidade

b) HI

c) 2 (bimoleculares)

9. Do estudo experimental da reacción: $\text{NO}_{2(g)} + \text{CO}_{(g)} \rightarrow \text{NO}_{(g)} + \text{CO}_{2(g)}$ obtívose a súa ecuación de velocidade: $v = k[\text{NO}_2]^2$. O mecanismo proposto consta de dúas etapas:

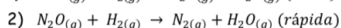
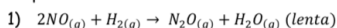
a) Indica como se deduce a ecuación de velocidade.

b) Calcula a molecularidade de cada reacción elemental e a orde de reacción global.

1. $v_1 = k_1 [\text{NO}_2]^2 \Rightarrow \text{etapa lenta} \Rightarrow \text{determina velocidade}$
 $v_2 = k_2 [\text{NO}_3] [\text{CO}]$

2. 2 (bimolecular)
 2 (orden reacción)

10. Para a reacción $2\text{NO}_{(g)} + 2\text{H}_{2(g)} \rightarrow \text{N}_{2(g)} + 2\text{H}_2\text{O}_{(g)}$ propúxoselle o seguinte mecanismo de dúas etapas:

Deduce a expresión da ecuación de velocidade da reacción global e sinala a orde total desta reacción.

$v_1 = k_1 [\text{NO}]^2 [\text{H}_2] \Rightarrow \text{lenta} \Rightarrow v_r = v_{\text{etapa lenta}}$
 $v_2 = k_2 [\text{N}_2\text{O}] [\text{H}_2]$
 $v = k [\text{NO}]^2 [\text{H}_2]$
 OR $\Rightarrow 3$

11. a) Existe algunha relación entre as enerxías de activación directa e inversa dunha reacción química e a entalpía da reacción? Xustifica a resposta cun diagrama.

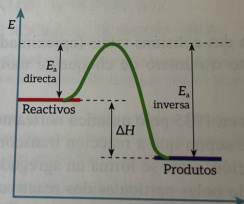
b) Para a reacción: $\text{CO}_{(g)} + \text{NO}_{2(g)} \rightarrow \text{CO}_{2(g)} + \text{NO}_{(g)}$, as enerxías de activación son:

$E_a(\text{directa}) = 134 \text{ kJ}$ e $E_a(\text{inversa}) = 473,5 \text{ kJ}$. Será unha reacción endotérmica ou exotérmica?

EXERC

Resolución:

a) Si, hai unha relación: $E_a(\text{directa}) - E_a(\text{inversa}) = \Delta H$, pódese ver no diagrama:

b) $\Delta H = E_a(\text{directa}) - E_a(\text{inversa}) = 134 - 473,5 = -339,5 \text{ kJ}$; entón a reacción será exotérmica.

12. A 20°C, a constante de velocidade para a descomposición dunha substancia é $3,2 \cdot 10^{-6} \text{ s}^{-1}$, e a 50°C ten un valor de $7,4 \cdot 10^{-6} \text{ s}^{-1}$. Calcula a enerxía de activación para o proceso.

$$T_1 = 20^\circ\text{C} \Rightarrow T_1 = 293,15 \text{ K} \quad k_1 = 3,2 \cdot 10^{-6} \text{ s}^{-1}$$

$$T_2 = 50^\circ\text{C} \Rightarrow T_2 = 323,15 \text{ K} \quad k_2 = 7,4 \cdot 10^{-6} \text{ s}^{-1}$$

Aplicando Arrhenius entre as temperaturas

$$\ln \frac{k_2}{k_1} = \frac{E_a}{R} \left(\frac{1}{T_1} - \frac{1}{T_2} \right)$$

$$\ln \frac{7,4 \cdot 10^{-6}}{3,2 \cdot 10^{-6}} = \frac{E_a}{8,31} \left(\frac{1}{293,15} - \frac{1}{323,15} \right)$$

$$0,838 = \frac{E_a}{8,31} (0,000497)$$

$$E_a = 22000 \text{ J/mol}$$

13. Acostúmase dicir que, a temperatura ambiente, unha reacción dobra a súa velocidade cando a temperatura aumenta 10°C. Calcula a enerxía de activación dunha reacción que obedeza exactamente a esta regra entre 25°C e 35°C.

Resolución:

Podemos calcular a enerxía de activación a partir da ecuación obtida da ecuación de Arrhenius:

$$\log \frac{K_1}{K_2} = \frac{E_a}{2,303 \cdot R} \cdot \left(\frac{1}{T_2} - \frac{1}{T_1} \right)$$

Coñecemos as temperaturas:

$$T_1 = 25 + 273 = 298 \text{ K}$$

$$T_2 = 35 + 273 = 308 \text{ K}$$

Se a reacción dobra a súa velocidade é que a constante K a esa temperatura tamén se duplicou:

$$K_2 = 2 K_1$$

Substituíndo na ecuación:

$$\log \frac{K_1}{2 \cdot K_1} = \frac{E_a}{2,303 \cdot 8,31 \cdot 10^{-3}} \cdot \left(\frac{1}{308} - \frac{1}{298} \right)$$

$$\log \frac{1}{2} = \frac{E_a}{2,303 \cdot 8,31 \cdot 10^{-3}} \cdot \left(\frac{1}{308} - \frac{1}{298} \right)$$

$$E_a = 52,9 \text{ kJ/mol}$$

14. Unha substancia A descomponse segundo unha reacción de segunda orde. A 600 K, o valor da constante de velocidade é $0,55 \text{ mol} \cdot \text{l}^{-1} \cdot \text{s}^{-1}$.

a) Calcula a velocidade de descomposición a esa temperatura cando a concentración de A é $3 \cdot 10^{-3} \text{ mol/l}$.

b) Se a 625 K a constante de velocidade é $1,50 \text{ mol}^{-1} \cdot \text{l} \cdot \text{s}^{-1}$, cal é o valor da enerxía de activación do proceso?

$$T = 600 \text{ K} \quad \text{Orden 2} \quad k = 0,55 \text{ mol} \cdot \text{l}^{-1} \cdot \text{s}^{-1}$$

a)

$$V = k [A]^2 \Rightarrow V = 0,55 \cdot (3 \cdot 10^{-3})^2 = 4,95 \cdot 10^{-6} \text{ mol} \cdot \text{l}^{-1} \cdot \text{s}^{-1}$$

b)

$$\ln \frac{k_2}{k_1} = \frac{E_a}{R} \left(\frac{1}{T_1} - \frac{1}{T_2} \right) \quad \ln \frac{1,50}{0,55} = \frac{E_a}{8,31} \left(\frac{1}{600} - \frac{1}{625} \right)$$

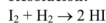
$$E_a = 1250616 \text{ J} \approx \underline{1250 \text{ kJ}}$$

proceso:

15. A 400 °C, a enerxía de activación da reacción de formación do ioduro de hidróxeno, a partir de iodo e hidróxeno, é 196,8 kJ/mol. Calcula o aumento de velocidade que experimentará a reacción se a temperatura aumenta de 400 °C a 500 °C.

12. A 400 °C, a enerxía de activación da reacción de formación do ioduro de hidróxeno, a partir de iodo e hidróxeno, é 196,8 kJ/mol. Calcula o aumento de velocidade que experimentará a reacción se a temperatura aumenta de 400 °C a 500 °C.

Resolución:

$$\log \frac{K_1}{K_2} = \frac{E_a}{2,303 \cdot R} \left(\frac{1}{T_2} - \frac{1}{T_1} \right)$$

$$\log \frac{K_1}{K_2} = \frac{196,8}{2,303 \cdot 8,31 \cdot 10^{-3}} \cdot \left(\frac{1}{773} - \frac{1}{673} \right)$$

$$\log \frac{K_1}{K_2} = -1,98$$

$$\frac{K_1}{K_2} = 0,0105$$

$$K_2 = 95 K_1$$

A variación da velocidade débese á variación da constante de velocidade. Como son directamente proporcionais:

$$v_2 = 95 v_1$$

16. A descomposición do bromoetano en etileno e bromuro de hidróxeno: $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{Br} \rightarrow \text{CH}_2 = \text{CH}_2 + \text{HBr}$ ten unha $\Delta H = 18 \text{ Kcal}$ e un valor de enerxía de activación de 54 kcal . Calcula a enerxía de activación da reacción inversa.

$$E_a (\text{directa}) = 54 \text{ kcal}$$

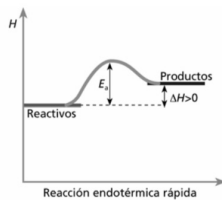
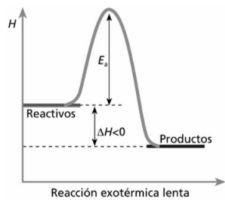
$$\Delta H = 18 \text{ kcal}$$

$$E_a (\text{inversa}) = E_a (\text{directa}) - \Delta H = 36 \text{ kcal}$$

↓
ENDOTÉRMICA

17. Representa o diagrama entálpico dunha reacción exotérmica lenta e o dunha endotérmica máis rápida que a anterior.

Resolución:

18. Razoa a veracidade das seguintes afirmacións:

- a) As limaduras de ferro oxídanse máis rapidamente que un cravo de ferro.
- b) Unha reacción moi exotérmica ocorrerá a gran velocidade.
- c) A velocidade de reacción conserva o mesmo valor numérico mentres dura a reacción.
- d) O valor da constante de velocidade só depende da temperatura e do proceso considerado.
- e) A enerxía de activación diminúe moito ao aumentar a temperatura.
- f) Ao aumentar a temperatura, aumenta a velocidade das moléculas, polo que se producen máis choques efectivos.
- g) A orde de reacción con respecto a cada reactivo sempre coincide co coeficiente estequiométrico dese reactivo na ecuación que representa o proceso.
- h) Para que un choque sexa efectivo chega con que as moléculas choquen con suficiente enerxía.
- i) O valor da constante de velocidade aumenta ao aumentar a temperatura e ao diminuír a enerxía de activación.

Resolución:

a) As limaduras de ferro oxídanse máis rapidamente que un cravo de ferro.

Verdadeira. Canto maior sexa o contacto entre reactivos, maior será a posibilidade de choque entre as súas moléculas e maior a velocidade de reacción.

b) Unha reacción moi exotérmica ocorrerá a grande velocidade.

Falsa. Non hai unha relación directa entre unha velocidade de reacción rápida e que o proceso sexa exotérmico, porque o que determina a velocidade de reacción é a enerxía de activación.

c) A velocidade de reacción conserva o mesmo valor numérico mentres dura a reacción.

Falsa. Experimentalmente vese que para a maioría das reaccións químicas a velocidade de reacción depende das concentracións dos reactivos, diminuindo a medida que estes se consumen, é dicir, a medida que diminúe a súa concentración.

d) O valor da constante de velocidade só depende da temperatura e do proceso considerado.

Verdadeira. Como se pode ver na ecuación de Arrhenius:

$$K = A \cdot e^{-\frac{E_a}{RT}}$$

AUTORA
MANUELA DOMINGUEZ FEAL

PAXINA 120

BAÍA EDUCACIÓN

A constante de velocidade só depende da temperatura e da enerxía de activación, e esta última é característica de cada proceso.

e) A enerxía de activación diminúe moito ao aumentar a temperatura.

Falsa. A enerxía de activación só depende do proceso considerado, non depende da temperatura.

f) Ao aumentar a temperatura, aumenta a velocidade das moléculas, polo que se producen máis choques efectivos.

Verdadeira. Con moi poucas excepcións, a velocidade de reacción aumenta coa temperatura. Segundo a teoría cinética, ao aumentar a temperatura, aumentará a enerxía cinética das moléculas reaccionantes, e isto non só fai que haxa máis choques porque se moven máis rápido, senón que tamén hai máis moléculas con enerxía superior á de activación, polo que aumenta o número de choques eficaces e a velocidade de reacción.

g) A orde de reacción respecto a cada reactivo sempre coincide co coeficiente estequiométrico dese reactivo na ecuación que representa o proceso.

Falsa. A orde de reacción respecto a cada reactivo ten un valor que se obtén sempre experimentalmente.

h) Para que un choque sexa efectivo chega con que as moléculas choquen con suficiente enerxía.

Falsa. Para que un choque sexa eficaz débense cumprir dúas condicións: que as moléculas reaccionantes choquen con enerxía suficiente para romper ou debilitar adecuadamente os seus enlaces e que os choques teñan lugar coa orientación adecuada.

i) O valor da constante de velocidade aumenta ao aumentar a temperatura e ao diminuír a enerxía de activación.

Verdadeira. Pódese apreciar na ecuación de Arrhenius:

$$K = A \cdot e^{-\frac{E_a}{RT}}$$